

ФУНКЦІОНУВАННЯ І РОЗВИТОК МЕХАНІЗМІВ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

УДК: 351

[https://doi.org/10.32689/2617-9660-2021-5\(17\)-152-160](https://doi.org/10.32689/2617-9660-2021-5(17)-152-160)

Ищук Андрій Миколайович,

*здобувач кафедри публічного управління та адміністрування Вінницького державного педагогічного університету Ім. Михайла Коцюбинського, вулиця Острозького, 32, Вінниця, Вінницька область, 21000, тел.: 0672443513, e-mail: tarast25@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0001-6678-116X>*

ПУБЛІЧНО-УПРАВЛІНСЬКІ ФУНКЦІЇ У СИСТЕМІ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: ПОНЯТТЯ ТА ВИДИ

Анотація. Статтю присвячено дослідженню поняття та видів публічно-управлінських функцій у системі пенсійного забезпечення. Сформульовано дефініцію поняття «функції управління системою пенсійного забезпечення», в якій зроблено акцент на цільовій спрямованості управлінської діяльності щодо створення належних організаційних умов для ефективного функціонування системи пенсійного забезпечення. Визначено особливості публічно-правових відносин у сфері пенсійного забезпечення.

Автором розроблено класифікацію функцій публічного управління системою пенсійного забезпечення. Аргументовано, що функції публічного управління системою пенсійного забезпечення доцільно класифікувати за напрямком управлінського впливу на: зовнішні та внутрішньоорганізаційні, та сферою управлінського впливу на: загальні та спеціальні.

Охарактеризовано такі зовнішні публічно-управлінські функції у системі пенсійного забезпечення, як формування державної політики у сфері пенсійного забезпечення, розробка та прийняття законів та інших нормативно-правових актів у сфері регулювання системи пенсійного забезпечення та ін. Виявлено, що до внутрішньоорганізаційних функцій у системі пенсійного забезпечення належать: здійснення кадрового менеджменту, розподіл повноважень та функціональних обов'язків між керівниками різних структурних підрозділів, їх заступниками та ін.

Доведено, що до загальних публічно-управлінських функцій у системі пенсійного забезпечення належать: інформаційний обмін між різними суб'єктами управління у сфері пенсійного забезпечення, здійснення бухгалтерського та статистичного обліку та звітності та ін. Аргументовано віднесення до спеціальних публічно-управлінських функцій у системі пенсійного забезпечення ліцензування компанії з управління пенсійними активами, контроль за дотриманням норм законодавства щодо призначення (перерахунку) і виплати пенсій у солідарній та накопичувальній системах, облік надходжень та видатків коштів Пенсійного фонду та накопичувального фонду та ін.

Ключові слова: пенсійне забезпечення, публічно-управлінські функції, керівництво, контроль, координація.

Ishchuk Andrey Nikolaevich,

*candidate of the Department of Public Administration Vinnytsia State Pedagogical University
By name Mykhailo Kotsyubynsky, Ostrozkoho Street, 32, Vinnytsia, Vinnytsia Region, 21000,
tel.: 0672443513, e-mail: tarast25@gmail.com <https://orcid.org/0000-0001-6678-116X>*

PUBLIC MANAGEMENT FUNCTIONS IN THE SYSTEM OF PENSION PROVISION: CONCEPTS AND TYPES

Annotation. The article is devoted to the study of the concept and types of public administration functions in the pension system. The definition of the concept of «pension management system function» is formulated, in which the emphasis is placed on the target orientation of management activities to create appropriate organizational conditions for the effective functioning of the pension system. Peculiarities of public-law relations in the field of pension provision are determined.

The author has developed a classification of functions of public management of the pension system. It is argued that the functions of public management of the pension system should be classified according to the direction of managerial influence on: external and internal, and the sphere of managerial influence on: general and special.

Such external public management functions in the pension system as the formation of state policy in the field of pension provision, development and adoption of laws and other regulations in the field of regulation of the pension system, etc. are described. It was found that the internal organizational functions in the pension system include: the implementation of personnel management, the distribution of powers and functional responsibilities between the heads of various departments, their deputies, and others.

It is proved that the general public management functions in the pension system include: information exchange between different subjects of management in the field of pension provision, implementation of accounting and statistical accounting and reporting, etc. It is argued that the licensing of a pension asset management company, control over compliance with the legislation on the appointment (recalculation) and payment of pensions in solidarity and accumulative systems, accounting for revenues and expenditures of the Pension Fund and the accumulative fund are argued to special public management functions in the pension system.

Key words: pension provision, public administration functions, management, control, coordination.

Постановка проблеми. Основним елементом у структурі механізму публічного управління системою пенсійного забезпечення є саме функції такого управління, оскільки останні обумовлюють методи, інструменти, способи та інші складові відповідного механізму.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Окремі аспекти публічного управління у системі пенсійного забезпечення досліджували такі науковці, як І. О. Кравченко, Н. В. Мартиненко, О. А. Сокурєнко, І. М. Ткаченко, Н. О. Шура та ін. Зазначені наукові роботи присвячено вивченню деяких елементів механізму публічного управління розвитком пенсійної системи України. Водночас огляд наукової літератури засвідчує недостатність комплексних наукових досліджень, присвячених функцій публічного управління у системі пенсійного забезпечення.

Метою дослідження є визначення поняття та видів публічно-управлінських функцій у сфері пенсійного забезпечення. З цією метою: визначити поняття та особливості публічно-правових відносин у сфері пенсійного забезпечення; розробити класифікацію функцій публічного управління системою пенсійного забезпечення; охарактеризувати функцій публічного управління системою пенсійного забезпечення.

Виклад основного матеріалу. У науковій літературі функції управління цілком виправдано відносять до складу найбільш фундаментальних понять, зважаючи на те, що вони: розкривають, зміст публічного управління як систематичної практичної діяльності органів влади; опосередковують цілі в узгодженні із специфічними характеристиками керованих об'єктів управління; впливають на структурну побудову органів влади; зумовлюють конкретизацію форм і методів ви-

роблення та ухвалення рішень щодо впливу на відповідні об'єкти управління, а також механізмів їх реалізації [1, с. 42-43].

У науковій літературі функції публічного управління визначаються як самостійні та якісно однорідні складові діяльності суб'єктів публічного управління, об'єднані між собою єдиною метою, особливостями реалізації [2, с. 24].

При цьому, деякі науковці, визначаючи співвідношення функцій суб'єктів публічного управління та власне функцій публічного управління, доходять висновку, що перші є похідними від функцій управління, а їх співвідношення є тотожним співвідношенню філософських категорій «частина» та «ціле». З огляду на це, на поняття «функції органів управління» повністю поширюються усі основні характеристики поняття «функції управління» [3, с. 40].

Функції публічного управління можна класифікувати за різними критеріями.

Зокрема, І. Л. Бородін пропонує виокремлювати загальні та спеціальні функції публічного управління. При цьому науковець зазначає, що загальні функції публічного управління властиві всьому управлінському процесу для всіх рівнів управлінських структур, оскільки вони відображають найбільш об'ємні завдання процесу публічного управління. До таких функцій належать: прогнозування, планування, регулювання, координація, облік та контроль. Спеціальні ж функції публічного управління, на думку науковця, дають можливість визначити особливості та умови публічного управління, оскільки вони встановлюють специфіку того чи іншого суб'єкта або об'єкта публічного управління. Спеціальні (спеціалізовані) функції публічного управління за

видами керованих об'єктів відображують особливості та умови управління і в першу чергу економікою, соціально-культурною, і адміністративно-політична сферами [2, с. 24-25].

За іншого підходу функції управління можна класифікувати залежно від спрямованості на соціально-орієнтовані та внутрішньо-орієнтовані, поділяючи при цьому зміст управлінської діяльності за технологічною специфікою та змістовно, синтезуючи наявні нормативно закріплені функції органів управління, перш за все, органів виконавчої влади. Зокрема, Є. І. Білокур до соціально-орієнтованих функцій відносить: планування, регулювання, контроль, управління об'єктами державної власності. До внутрішньо-орієнтованих, на думку науковця, можна віднести: внутрішнє планування, кадровий менеджмент, організацію, координацію, керівництво, розпорядництво, контроль. Виокремлені функції мають спрямованість як безпосередньо на соціальні процеси як об'єкти управління, так і на внутрішній характер, який опосередковано допомагає здійснювати державний «вплив» назовні [3, с. 142-143].

У системі пенсійного забезпечення функції публічного управління доцільно розмежувати за такими критеріями: 1) напрямком управлінського впливу на: зовнішні, тобто ті, що спрямовані на реалізацію управлінського впливу суб'єкта управління на зовнішній по відношенню до нього об'єкт управління, та внутрішньоорганізаційні – ті, що спрямовані на реалізацію управлінського впливу усередині системи; 2) сферою управлінського впливу на: загальні – функції, що притаманні усім управлінським системам, та спеціальні – функції, які реалізуються виключно у відповідній сфері.

На підставі аналізу положень Закону України «Про загальнообов'язкове

державне пенсійне страхування» [4], Положення про Міністерство соціальної політики України [5], Положення про Пенсійний фонд України [6] та інших актів можна виокремити такі функції управління системою пенсійного забезпечення:

1. Планування – функція управління, яка полягає у визначенні короткострокових, середньострокових та довгострокових цілей та завдань діяльності відповідного суб'єкта влади повноважень (внутрішнє планування), а також формування державної політики у відповідній сфері (зовнішнє планування).

Основні засади державної політики у соціальній сфері визначаються Верховною Радою України у Законі України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» [7]. При цьому Кабінетом Міністрів України схвалено Стратегію модернізації та розвитку Пенсійного фонду України на період до 2020 року [8].

Функції зовнішнього планування також виконує Пенсійний фонд України, зокрема його голова, який відповідно до підпункту 2 пункту 11 Положення про Пенсійний фонд України [6] вносить на розгляд Міністра соціальної політики пропозиції щодо формування державної політики у сфері пенсійного забезпечення та соціального страхування і розроблені Пенсійним фондом України проекти законів, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, нормативно-правових актів Міністерства з питань, що належать до сфери діяльності Пенсійного фонду України.

Що стосується внутрішнього планування, то така функція покладається, головним чином, на Правління Пенсійного фонду України та його голову. Зокрема, згідно з ч. 1 ст. 61 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування»

Правління Пенсійного фонду: визначає поточні та перспективні завдання Пенсійного фонду [4].

Планування можна віднести до загальних функцій публічного управління системою пенсійного забезпечення.

2. Регулювання – функція публічного управління, яка полягає у визначенні основних правил та процедур здійснення пенсійного забезпечення, а також закріплення організаційно-правових засад, функцій та повноважень учасників системи пенсійного забезпечення, включаючи суб'єктів владних повноважень. Ця функція реалізується шляхом розробки та прийняття законів, підзаконних нормативно-правових актів.

Головними суб'єктами виконання цієї управлінської функції є Верховна Рада України (прийняття законів), Президент України, Кабінет Міністрів України та Міністерство соціальної політики України (прийняття підзаконних нормативно-правових актів).

Необхідно також зауважити, що у внутрішньоорганізаційній діяльності функція регулювання полягає у визначенні способу внутрішньої організації відповідного суб'єкта владних повноважень, порядку взаємодії різних структурних підрозділів між собою, розмежування повноважень між ними тощо. Актами внутрішнього регулювання є положення про відповідні структурні підрозділи, посадові інструкції та ін.

Відповідно до ч. 1 ст. 61 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» реалізація функції внутрішнього регулювання покладається на Правління Пенсійного фонду, яке, зокрема: затверджує документи нормативного характеру, що регламентують діяльність Пенсійного фонду, в тому числі статут та зміни до нього, регламент за-

сідань правління, положення про виконавчу дирекцію Пенсійного фонду, положення про територіальні органи Пенсійного фонду [4].

Регулювання є загальною функцією публічного управління системою пенсійного забезпечення. При цьому одним із видів спеціального регулювання у системі пенсійного забезпечення є ліцензування.

Статтею 1 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» ліцензування – це засіб державного регулювання провадження видів господарської діяльності, спрямований на забезпечення безпеки та захисту економічних і соціальних інтересів держави, суспільства, прав та законних інтересів, життя і здоров'я людини, екологічної безпеки та охорони навколишнього природного середовища [9].

Суб'єктами реалізації цієї функції у системі пенсійного забезпечення є Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (щодо Компанії з управління пенсійними активами), Національним банком України (щодо зберігача Накопичувального фонду).

3. Керівництво. У Словнику української мови термін «керівництво» визначається як спрямування діяльності кого-, чого-небудь; перебування на чолі когось, чогось; дання вказівки; розпорядження [10, с. 144].

Отже, керівництво можна визначити, як функцію публічного, що полягає у здійсненні безпосереднього управлінського впливу керуючого суб'єкта на керованого з метою упорядкування, належної організації діяльності останнього, шляхом видачі документів організаційно-розпорядчого характеру – наказів, розпоряджень або усних вказівок та розпоряджень.

Керівництво є загальною та внутрішньою функцією публічного управління. Функція керівництва є складною

за своєю структурою та включає такі підфункції, як здійснення кадрового менеджменту, розпорядження ресурсами, організація діяльності відповідного органу, представництво тощо. Безпосередньо реалізація функції керівництва покладається на керівників (голів), їх заступників, інших посадових осіб, а також колегіальних органів – правління, ради, дирекції тощо.

Зокрема, відповідно до Положення про Пенсійний фонд України голова правління Пенсійного фонду України: призначає на посаду та звільняє з посади за погодженням з Міністром соціальної політики керівників та заступників керівників самостійних структурних підрозділів апарату Пенсійного фонду України; призначає на посаду та звільняє з посади інших державних службовців апарату Пенсійного фонду України у порядку, передбаченому законодавством про державну службу; видає накази з питань, що не належать до компетенції правління Пенсійного фонду України; розпоряджається у межах повноважень, передбачених законом, коштами Пенсійного фонду України тощо [6].

4. Координація – це функція публічного управління, яка спрямована на узгодження дій усіх підсистем у межах певної систем або між декількома системами (органами, структурами тощо).

У науковій літературі координацію визначають як забезпечення узгодженості дій в роботі суб'єктів управління всіх ланок, встановлення нових, збереження та вдосконалення існуючих зв'язків між ними. Координація забезпечує узгодженість дій між суб'єктами державного управління як однієї так і різних ланок, для ефективного вирішення, поставлених перед ними завдань. Функція координації покликана, з одного боку, синхронізувати та узгодити дії різних суб'єктів державно-

го управління, а з іншого, правильно розподілити функції між суб'єктами однієї або різних ланок [11, с. 525].

Координація є загальною функцією публічного управління та може здійснюватися як усередині певної управлінської системи (внутрішня координація), так і поза її межами (зовнішня координація).

Координаційна функція реалізується у такі способи: розподіл повноважень та функціональних обов'язків між керівниками різних структурних підрозділів, їх заступниками тощо, створення спільних робочих груп для вирішення певних завдань, здійснення інформаційного обміну між різними органами тощо.

Приміром, Пенсійний фонд організовує взаємодію та обмін інформацією з питань нарахування та сплати єдиного внеску, персоніфікованого обліку надходжень від його сплати, розрахунку показників середньої заробітної плати працівників для призначення пенсії; голова правління Пенсійного фонду України – розподіляє обов'язки між своїми заступниками; забезпечує взаємодію Пенсійного фонду України із структурним підрозділом Мінсоцполітики, визначеним Міністром соціальної політики відповідальним за взаємодію з Пенсійним фондом України; забезпечує дотримання встановленого Міністром соціальної політики порядку обміну інформацією між Міністерством та Пенсійним фондом України і вчасність її подання тощо [6].

5. Контроль – одна із важливих функцій публічного управління, яка полягає у проведенні суб'єктом контролю перевірки дотримання підконтрольними суб'єктами вимог законодавства, належного виконання останніми своїх обов'язків з метою своєчасного вжиття попереджувальних заходів або застосування відповідальності.

Метою здійснення контролю суб'єктами публічної адміністрації є: набуття об'єктивної інформації про стан дотримання законності у сфері публічного адміністрування; дослідження набутої інформації на предмет виявлення і припинення фактів порушень чинного законодавства, встановлення причин та умов, що сприяють їх вчиненню; порівняння досягнутих результатів з попередніми та очікуваними; недопущення нових порушень і шкідливих наслідків у правозастовчій сфері; виявлення осіб винних у порушенні належного стану публічного адміністрування тощо [12, с. 63].

Контроль може бути як внутрішнім (здійснюється за суб'єктами, які знаходяться у підпорядкуванні контролюючого суб'єкта), так і зовнішнім (здійснюється за суб'єктом, який не знаходиться у підпорядкуванні контролюючого суб'єкта та не знаходиться з останнім у відносинах влади-підпорядкуванні).

На підставі аналізу положень Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» [4] можна виокремити такі види контролю: 1) за дотриманням норм законодавства щодо призначення (перерахунку) і виплати пенсій у солідарній системі (суб'єктом здійснення є Міністерство соціальної політики України і його структурні підрозділи з питань соціального захисту населення районних, районних у містах Києві та Севастополі державних адміністрацій, виконавчих органів міських, районних у містах (у разі їх створення) рад), суб'єктами накопичувальної системи пенсійного страхування (суб'єктом здійснення є Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку); 2) щодо цільового використання коштів Пенсійного фонду, законності та своєчасності руху коштів накопичувальної системи пенсійного

страхування (суб'єкт здійснення – Міністерство соціальної політики України, Міністерство фінансів України та Рахункова палата); 3) за діяльністю компаній з управління активами, радника з інвестиційних питань (суб'єкт реалізації – Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку); 4) за діяльністю зберігача та уповноваженого банку (суб'єктом виконання є Національний банк України і Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку); 5) за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції у сфері накопичувального пенсійного забезпечення (реалізує Антимонопольний комітет України).

6. Аналітично-облікова функція – це функція публічного управління, яка полягає у здійсненні підрахунку надходжень та видатків, формуванні звітності, аналізі отриманих результатів з метою отримання об'єктивної інформації про дійсний фінансовий стан у відповідній сфері та прогнозування таких результатів у майбутньому.

У сучасних умовах аналітично-облікова функція реалізується, як правило, за допомогою автоматизованих програмних продуктів – у системі пенсійного забезпечення це єдина інформаційно-аналітична система соціального захисту та соціального обслуговування населення.

Досліджувана функція є внутрішньою та може бути загальною (бухгалтерський облік та звітність, статистичний облік та звітність) та спеціальною (облік надходжень та видатків коштів Пенсійного фонду, аналіз та прогнозування надходження коштів від сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування тощо).

Висновки. Функцій управління системою пенсійного забезпечення – це напрямки впливу органів публічного управління як суб'єктів управління

на об'єкт управління – систему пенсійного забезпечення, що зумовлені метою та завданнями такого управління та спрямовані на забезпечення належного рівня організації та ефективного функціонування системи пенсійного забезпечення.

Функції публічного управління доцільно розмежувати за: 1) напрямком управлінського впливу на: зовнішні, тобто ті, що спрямовані на реалізацію управлінського впливу суб'єкта управління на зовнішній по відношенню до нього об'єкт управління (формування державної політики у сфері пенсійного забезпечення, розробка та прийняття законів та інших нормативно-правових актів у сфері регулювання системи пенсійного забезпечення та ін.), та внутрішньо-організаційні – ті, що спрямовані на реалізацію управлінського впливу усередині системи (здійснення кадрового менеджменту, розподіл повноважень та функціональних обов'язків між керівниками різних структурних підрозділів, їх заступниками та ін.); 2) сферою управлінського впливу на: загальні – функції, що притаманні усім управлінським системам (інформаційний обмін між різними суб'єктами управління у сфері пенсійного забезпечення, здійснення бухгалтерського та статистичного обліку та звітності та ін.), та спеціальні – функції, які реалізуються виключно у відповідній сфері (ліцензування компанії з управління пенсійними активами, контроль за дотриманням норм законодавства щодо призначення (перерахунку) і виплати пенсій у солідарній та накопичувальній системах, облік надходжень та видатків коштів Пенсійного фонду та накопичувального фонду та ін.).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Нагаєв В. М. Публічне адміністрування: електронний навчальний посібник. Х. : ХНАУ, 2018. 278 с.

2. Бородін І. Л. Функції публічного управління. Юридичний вісник. 2014. № 3 (32). С. 24-29.

3. Білокур Є. І. Функції державного управління: поняття, особливості, правове регулювання: дис. ... канд. юрид. наук. Одеса, 2015. 194 с.

4. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України від 09.07.2003 № 1058-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1058-15#Text>.

5. Про затвердження Положення про Міністерство соціальної політики України: постанова Кабінету Міністрів України від 17 червня 2015 р. № 423. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/423-2015-%D0%BF#Text>.

6. Про затвердження Положення про Пенсійний фонд України: постанова Кабінету Міністрів України від 23 липня 2014 р. № 280. URL : <https://www.pfu.gov.ua/1394-postanova-kabinetu-ministriv-ukrayin/>.

7. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики: Закон України від 01.07.2010 № 2411-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2411-17#Text>.

8. Про схвалення Стратегії модернізації та розвитку Пенсійного фонду України на період до 2020 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 вересня 2016 р. № 672-р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/672-2016-%D1%80#Text>.

9. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02.03.2015 № 222-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text>.

10. Словник української мови: [в 11 т.] / АН Української РСР, Ін-т мовознав. ім. О. О. Потебні ; редкол.: І. К. Білодід (голова) [та ін.]. Київ : Наук. думка, 1970-1980. Т. 4 : І-М / ред. тому: А. А. Бурячок, П. П. Доценко. 1973. 840 с.

11. Кравцова Т. М., Калініченко Г. В. Дослідження видів функцій державного управління та їх значення у процесі дер-

жавно-управлінської діяльності. Форум права. 2011. № 1. С. 522–527.

12. Неугодніков А. О. Контроль як функція публічного адміністрування: поняття та принципи реалізації. Вісник Чернівецького факультету Національного університету «Одеська юридична академія». 2019. Вип. 4. С. 58–69.

REFERENCES:

1. Nagaev, V. M. (2018) *Publichne administruvannya: elektronnij navchal'nij posibnik [Public administration: an electronic textbook]*. Н. : HNAU [in Ukrainian].

2. Borodin, I. L. (2014) Funkcii publichnogo upravlinnya [Public administration functions]. *Yuridichnij visnik – Legal Bulletin*, 3 (32), 24–29 [in Ukrainian].

3. Bilokur, Є. I. (2015) Funkcii derzhavnogo upravlinnya: ponyattya, osoblivosti, pravove reguluvannya [Functions of public administration: concepts, features, legal regulation]. *Candidate's thesis*. Odesa [in Ukrainian].

4. Pro zagal'noobov'yazkove derzhavne pensijne strahuvannya: Zakon Ukraїni [On compulsory state pension insurance: Law of Ukraine]. (2003). *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1058-15#Text> [in Ukrainian].

5. Pro zatverdzhennya Polozhennya pro Ministerstvo social'noi politiki Ukraїni: postanova Kabinetu Ministriv Ukraїni [On approval of the Regulation on the Ministry of Social Policy of Ukraine: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine]. (2015). *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/423-2015-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].

6. Pro zatverdzhennya Polozhennya pro Pensijnij fond Ukraїni: postanova Kabinetu Ministriv Ukraїni [On approval of the Regulations on the Pension Fund of Ukraine: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine]. (2014). *zakon.rada*.

gov.ua. Retrieved from: <https://www.pfu.gov.ua/1394-postanova-kabinetu-ministriv-ukrayin/> [in Ukrainian].

7. Pro zasadi vnutrishn'oi i zovnishn'oi politiki: Zakon Ukraїni [On the principles of domestic and foreign policy: the Law of Ukraine]. (2010). *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2411-17#Text> [in Ukrainian].

8. Pro skhvalennya Strategii modernizacii ta rozvitku Pensijnogo fondu Ukraїni na period do 2020 roku: rozporjadzhennya Kabinetu Ministriv Ukraїni [On approval of the Strategy of modernization and development of the Pension Fund of Ukraine for the period up to 2020: order of the Cabinet of Ministers of Ukraine]. (2016). *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/672-2016-%D1%80#Text> [in Ukrainian].

9. Pro licenzuvannya vidiv gospodars'koї diyal'nosti: Zakon Ukraїni [On licensing of economic activities: Law of Ukraine]. (2015). *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text> [in Ukrainian].

10. Buryachok, A. A., Docenko P. P. (Ed.). (1973). *Slovník ukraїns'koї movi [Dictionary of the Ukrainian language]* (Vols. 1-11). Kiїв: Nauk. dumka [in Ukrainian].

11. Kravcova, T. M., Kalinichenko, G. V. (2011) Doslidzhennya vidiv funkcij derzhavnogo upravlinnya ta ih znachennya u procesi derzhavno-upravlins'koї diyal'nosti [Research of types of functions of public administration and their significance in the process of public administratio]. *Forum prava – Law Forum*, 1, 522–527 [in Ukrainian].

12. Neugodnikov, A. O. (2019) Kontrol' yak funkciya publichnogo administruvannya: ponyattya ta principi realizacii [Control as a function of public administration: concepts and principles of implementation]. *Visnik CHernivec'kogo fakul'tetu Nacional'nogo universitetu «Odes'ka yuridichna akademiya» – Bulletin of the Chernivtsi Faculty of the National University “Odessa Law Academy”*, 4, 58–69 [in Ukrainian].